

JUDICIAL SYSTEM MONITORING PROGRAMME PROGRAMA DE MONITORIZAÇÃO DO SISTEMA JUDICIAL

Komunikadu Imprensa

Edisaun : Jullu 2009

Tribunal Distrital Dili Hatuun Estatutu “*Termu Identidade da Rezidencia/TIR*” no Prende Dokumentu Passaporte Arguidu FG Ninian.

Prosesu julgamentu kazu homisidu ho numeru kazu 190/C.ord/09/TDD ne’ebe involve arguidu FG kontra vitima ka lezadu CG hetan julgamentu iha Tribunal Distrital Dili husi Juiz Kolektivu ne’ebe kompostu husi Juiz Prezidente Antonino Goncalves, SH no akompañadu husi Juiz Adjuntu rua mak hanesan Constancio Basmery, SH no Deolindo dos Santos, SH. Prosesu julgamentu ne’e adia husi Juiz Prezidente ho razaun katak testemuña AG ne’ebe tribunal notifika la marka prezensa sen konfirmasaun antes.

Tuir Ministeriu Publiku, wainhira testemuña la marka prezensa liu husi oras rua nia laran, mak tribunal iha kompetensia atu anula tiha prosesu julgamentu hodi hakerek iha aktu tuir prosedimentu ne’ebe iha. Defensor arguidu mos husu atu julgamentu ne’e adia tanba testemuña la kompletu.

Artigu ne’ebe akuza ba arguidu mak hanesan artigu 202 (2) CPP konaba desobidiansia ne’ebe arguidu rasik halo kontra notifikasaun husi tribunal atu marka prezensa iha tribunal hodi tuir julgamentu.

Impaktu husi desobidiansia ne’e, tribunal foti desizaun ne’ebe presiza hodi hamonu sentensa “*Termu Indentidade da Rezidencia*” (TIR) nomos prende passaporte arguidu ninian no arguidu mos hetan pena atu apresenta-aan iha edifisiu PNTL ne’ebe besik segunda semana-semama tuku 11:00 wainhira estatutu TIR sei aplika. Nune’e mos tribunal bandu arguidu atu sai husi sidade Dili, wainhira arguidu hakarak atu sai ba sidade seluk arguidu tenki apresenta-aan antes ba ninia viagem ba iha tribunal ou ba PNTL nune’e bele hatene.

Aksaun ne’e foti husi tribunal tanba kazu ne’e tama iha kategoria ba kazu ne’ebe sériu (Homisidiu) ne’ebe ho moldura abstrata liu husi tinan tolu iha prizaun. Tanba ne’e aksaun ne’e tribunal foti ho hanoin katak atu bele hare no prevene aksaun halai/hasees-aan husi arguidu. Tanba tempu atu halo julgamentu oin mai sei kleur, loron 09/11/2009. Pauta ne’e decide bazeia ba iha horariu ne’ebe juiz kolektivu sira iha no sempre nakonu iha fulan antes.

Tuir JSMP aksaun ne’e foti husi tribunal atu halo aksaun preventive, ne’e hanesan resposta ba pedidu ne’ebe mai husi Ministeriu Publiku atu detein arguidu ho

detensaun ka prizaun preventive, hodi hanoin ba balansu seluk hasoru situasaun arguidu, mak liu husi akordaun ne'ebe mai husi juiz kolektivu hodi hamonu TIR ba arguidu.

Atu hetan informasaun kle'an kontaktu:

Luis de Oliveira Sampaio

Diretor Ezekutivu JSMP

Diresaun : luis@jsmp.minihub.org

Landline: 3323883